

— Ἐν κοχλιάριον χρόνου εἰς καθίσκον γάλακτος ἀρκεῖ νὰ διατηρήσῃ τὸ γάλα τοῦτο πολλὰς ἡμέρας, εἴτε φυλαχθῇ εἰς ὑπόγειον, εἴτε μείνῃ ἐκτεθειμένον εἰς τὸν ἀέρα.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

Ἡ Εὐρώπη τοῦ 1848 καὶ ἡ τοῦ 1849. — Ἀγγλικὰ ἦθῃ καὶ ἔθιμα. — Ἑλληνικὴ Κοινωνία. — Ἀθήναι. — Πειραιεύς. — Ἡ Ἀπέτη. — Συνοικίαι. — Διανοητικὴ κίνησις τῆς Ἑλλάδος. — Ὑμνος Ἑλληνίδων κορασιῶν εἰς τὴν ἀποῦσαν βασίλισσαν. — Θέατρα: κορασίον, Ζακύνθου. — Νεαὶ ταχυδρομικαὶ συγκοινωνίαι τῆς Ἑλλάδος.

Τὸν παρελθόντα ἀκόμῃ μῆνα, ἀρχήκαμεν τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης εἰς μεγίστην περιπλοκὴν καὶ ἀντίφασιν· ἀλλ' ὁ ἰούnius ἐμελλε φαίνεται νὰ διευκρινίσῃ πλέον αὐτά. Ἡ δημοκρατικὴ τάσις τῆς Εὐρώπης, ἥτις ἐδόθη διὰ τῆς Φεβρουαριανῆς ἐπαναστάσεως κατεστάλη· καὶ αὕτη ἡ Γαλλία δὲν εἶναι πλέον ἢ κατ' ὄνομα δημοκρατία. Ἡ συμβάστα ἐν Παρισίοις τὴν 1/13 ἰουνίου ἀποπείρα νέας ἐπαναστάσεως, ἀρχηγούς ἐχούσης τὸν Λεδριού ρολὲν καὶ Κονσιδεράν διεσκαδάσθη ἐν ἀκαρεῖ, καὶ ἀπορρήν παρέσχεν εἰς τὴν κυβέρνησιν νὰ λάβῃ πάντα τὰ καταθλιπτικὰ μέσα· οἶον νὰ κηρύξῃ τὸν πολέμικόν νόμον, νὰ περιορίσῃ τὰς συναθροίσεις, τὸν τύπον κλπ. Ἰδοὺ ὅποια ἀντίφασις ὑπάρχει ἐνίοτε εἰς τ' ἀνθρώπινα πράγματα!

Ἄς ρίψωμεν δὲ ἐν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Τῷ 1848 ἐπαναστατεῖ αὕτη ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας μέχρι τῆς ἄλλης. Ἀλλὰ μὲν κράτη αὐτῆς ζητοῦσιν ἐλευθερίαν, ἄλλα δὲ αὐτονομίαν. Ἡ Γερμανία συνέρχεται εἰς Ἀμφικτιονίαν παγγερμανισμόν. Ἡ Ἰταλία σφαδάζει ἅπασα εἰς τὴν ιδέαν τῆς ἐνότητος· ἡ Οὐγγαρία τινάσσει τὸν ζυγὸν τῆς, ἡ Τσκακὴ καὶ ἡ Ρώμη ἀνχορεύουσι δημοκρατικὰ πολιτεύματα... Τί γίνονται τῷ 1849 ὅλοι αὐταὶ αἱ χώραι; ἡ Ἰταλικὴ ἀνεξαρτησία καταβάλλεται εἰς τὰ πεδία τῆς Νοβάρας· τὸ Τουρίνον ὑποκύπτει εἰς τὴν Αὐστρίαν, ἥτις ἀλληλοδιαδόχως κυριεύει τὸ Μιλάνον, τὸ Λιβόρνον, τὴν Βολωνίαν, τὴν Ἀγκώνα, καὶ εἰσέρχεται εἰς Φλωρεντίαν· ἡ Σικελία, ἥτις ἐπὶ τοσοῦτον ἀντέσχεν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Νεαπόλεως, ἡ γενναία Σικελία ὑποδουλόναται πάλιν· μόνῃ ἡ Ρώμη κατὰ τῶν δημοκρατικῶν στρατῶν τῆς Γαλλίας, καὶ ἡ Βενετία κατὰ τῶν αὐστριακῶν ἀντέχουσι ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας των μαχόμεναι... καὶ ἡ Οὐγγαρία μάχεται ἀνδρείως κατὰ τῶν ἠνωμένων στρατῶν τῆς Αὐστρίας καὶ Ρωσσίας, ἀλλὰ δύναται ν' ἀντιπαραταχθῇ μέχρι τέλους κατὰ δυνάμειν τοσοῦτων πολυαρίθμων καὶ ἰσχυρῶν; Ἐπίσης κατεβλήθησαν ἐν τάχει ὑπὸ τῶν πρωσσικῶν στρατευμάτων καὶ τὰ ἐπαναστατικὰ μέρη τῆς Γερμανίας, τὸ Βάδεν, τὸ Παλατηνάτον, διελύθη δὲ καὶ διεσκορπίσθη ἡ Γερμανικὴ ἐθνοσυνέλευσις τοῦ Φραγκφόρτου— καὶ ἐξ ὅλων τῶν πέρυσιν οἰκοδομηθέντων οὐδὲν σχεδὸν μένει πλέον! Καὶ ὅμως ὅποια αἵματα καὶ δυστυχήματα τὸ οὐδὲν τοῦτο ἐπροξένησεν εἰς τὴν δυστυχῇ Εὐρώπῃ! Ἄς χρησιμεύῃ τοῦλάχιστον ὥς μάθημά τι δεινὸν εἰς τοὺς λαοὺς, τοὺς ἀφινόμενους εὐκόλως εἰς τὰς γλυκείας ἐλπίδας

των καὶ ἀπερισκέπτως ἐπιχειροῦντες βίαια καὶ ἄκαιρα κινήματα.

Σήμερον ἡ Εὐρώπη ἅπασα σχεδὸν, ἀπὸ τὰς ὀχθὰς τοῦ Δουνάβεως μέχρι τῶν ὀχθῶν τοῦ Σικουάνα καὶ Λίγειρος, ἀπὸ τὴν Ἀρκτῶν θάλασσαν μέχρι τῆς Μεσογείου παριστᾷ ἐκτεταμένον στρατόπεδον πολεμούντων καὶ πολεμουμένων, σκηνὴν λεηλασιῶν καὶ σφαγῶν. Παντοῦ τρόμος, παντοῦ περιορισμός. Τὰ καταγωγεῖα τῶν Μουσῶν ἐκλείσθησαν, οὔτε τοῦ λόγου, οὔτε τῆς διανοίας ὑπάρχει πλέον ἐλευθερία, ἐνεκρώθη δὲ πᾶτα θυμηχανία καὶ πᾶν ἐμπόριον! Πρόσθετε εἰς ταῦτα πάντα καὶ τὴν καταμαστιζομένην πολλὰς πόλεις, χολέραν καὶ θείας λάβει πλήρη ιδέαν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τῆς Εὐρώπης...

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὴν θλιβεράν ταύτην εἰκόνα τῶν πολιτικῶν τῆς Εὐρώπης πραγμάτων, καὶ ἂς μεταβῶμεν εἰς ἀντικείμενα ἄλλα δυνάμενα νὰ ᾔναι εὐαρεστώτερα εἰς τὸν ζητοῦντα στιγμὴν ἀναψυχῆς εἰς τὰ *Ἔργα καὶ τὰς Ἡμέρας ἀναγνώστην*.

Εἶδομεν, ὅτι ὀλίγα κράτη, ὀλίγαι κοινωνίαι ἔμειναν σήμερον εἰς τὴν ὁμαλὴν αὐτῶν κατάστασιν. Ἐκ τῶν ὀλίγων δὲ τούτων ἡ κυριώτερα εἶναι ἡ ἀγγλική. Οἱ Ἄγγλοι, ὡς ὅλοι γνωρίζομεν, διαφέρουσιν εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἑξῆς καὶ ἔθιμά των ἀπὸ τὰ ἄλλα ἔθνη, ὥστε νομίζομεν, ὅτι θέλομεν εὐαρεστήσει τοὺς ἀναγνώστας μας περιγράφοντες σκηνὰς τινὰς τοῦ ἀγγλικοῦ βίου.

Ἡ μεγαλύτερα Ἄγγλου τινος διασκεδάσις δὲν εἶναι οὔτε τὸ θέατρον, οὔτε ἡ μουσικὴ, οὔτε ὅποια-δήποτε ἄλλη τοιοῦτου εἶδους διατριβή, εἶναι ἡ ἱπποδρομία. Ὁ παγετὸς τῆς ἀγγλικῆς ψυχρότητος ἀναλύει ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ καὶ τὸ ἀτάραχόν του μεταβάλλεται εἰς ζωηρότητα ἀπαρδειγμάτων· ὁ ἵππος καὶ τὸ πλοῖον μόνον δύνανται νὰ προσηλωσῶσι τὸ βρετανικὸν ἔθνος. Προέρχεται δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ πάθους τῆς ἀεικινησίας καὶ πλανήσεως, τὸ κυριεῖον τοῦς Ἄγγλους. Τὸ Λονδίνον δὲν εἶναι ὡς οἱ Παρίσιοι περιτετοιχισμένον κύκλῳ, ἀλλ' ἀνοικτόν, καὶ ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰ προάστεια εἶναι ἀνεπαίσθητος. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων εἰς τὸ κέντρον μὲν εἶναι κομψὴ καὶ μεγαλοπρεπής, εἰς δὲ τὰ ἄκρα παριστᾷ θέαμα δυσειδές διὰ τῶν ἀκαθάρτων, κακοκτισμένων οἰκίσκων τῆς, οἵτινες ὁμοιάζουσι μᾶλλον ὑπόγαια ὀρεντότων ἢ κατοικήματα ἐξευγενισμένων ὄντων· ἐν Λονδίῳ ὅμως καθ' ὅσον μακρύνεσθε τοῦ κέντρου, τὰ πάντα παρίστανται κομψά, καθάρια, ἐπιμελημένα, ἀνθισμένα, ζωγραφικά.

Οὐδὲν ὑπάρχει ὥραιότερον καὶ κομψότερον τῆς μακρᾶς ἐκείνης σειρᾶς τῶν οἰκιῶν, τῶν παρῶν, τῶν κήπων καὶ φυτωρίων, ἅτινα ἀρχοῦνται ἀπὸ τοῦ Hyde-Park καὶ δὲν τελευτῶσι πλέον. Ἡ ἀγγλικὴ ἀρχιτεκτονικὴ, ἂν καὶ ὀλίγον ἀκολουθοῦσα τὴν τέχνην, ἀλλὰ τὰ πάντα θυσιάζουσα εἰς τὸν ἄνετον (comfortable), δι' αὐτὸ τοῦτο ἀποτελεῖ πρωτοτύπου τινὰς θέας, πρὸ πάντων εἰς τὴν ἐσχάτην. Ἡ ἀγγλικὴ οἰκία ὑποδομημένη διὰ τῆς μεγαλητέρας ἀπλότητος, παρουσιάζει ἐν μέσῳ τῆς πρασιᾶς καὶ μεταξὺ τῶν πυκνῶν δένδρων τῆς, τῶν ῥοδοδάφνων

της, φυσιογνωμίαν ἀνέσεις καὶ δροσερότητος, ζῶης εὐτυχῆς καὶ ἡσυχου καὶ ὅλως μαγευτικῆς. Εἶναι δύσκολον νὰ διέλθετε ἔμπροσθεν τῶν ὠραίων τούτων κατοικημάτων καὶ νὰ μὴ φρονήσετε τοὺς οἰκοδεσπότης, πρὸ πάντων, ὅσakis τὸ δμαλῶτατον δι' ἄλλου ἔθνους ἀνθρώπον προμετώπιον ποικίλλεται ὑπὸ τινος κυσσοῦ, κἀνεὸς κλωναρίου βρυωνιάς (βρυοναρίου) ἢ ἀμπέλου παρθενικῆς, ἢ ῥοδιονιάς ἐξαπλωμένης ἐπὶ τοῦ τοίχου ἢ αἰγοκλίματος ἀνθοφοροῦντος. τὸ χλοηφόρον τοῦτο μεμιγμένον πρὸς τὸ ῥοδόχρουν ἀποτελεῖ ὠραιότατην προσοψίν, τῆς ὁποίας ἄφατον μάλιστα γίνεται τὸ θέλητρον, ὅσakis ἐκ τῶν παραθύρων τινὸς τῶν οἰκιῶν τούτων προβάλλει κἀνὲν πρόσωπον γλαυκώπιδος καὶ ξανθῆς κόρης, τὸ τοσοῦτον θελκτικὸν καὶ πρὸς τὸ τῶν Ἑλληνίδων μας παραβαλλόμενον. Εἰς τὰ εὐτυχεῖα ταῦτα ἄσυλα τίς δὲν ἤθελεν εὐχρηθῆ νὰ καταφύγῃ, σήμερον, ὅτε ἅπας σχεδὸν ὁ Εὐρωπαϊκὸς κόσμος ὑπὸ σφοδροῦ σαλεύεται κλύδωνος;

Ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι αἱ φωλαὶ αὗται, ὅσον θελητικαὶ καὶ ἂν ᾖναι, δὲν ἰσχύουσιν νὰ κρατῶσι τοὺς Ἀγγλους εἰς τὰς ἐστίας των, διότι κανὲν ἔθνος δὲν ἀγαπᾷ τοσοῦτον τὰς περιηγήσεις ὡς αὐτοί.

Ἐσχάτως ἐγένοντο εἰς Ἀσκὸτ νέοι ἀγῶνες ἵπποδρομίας. Διὰ τοὺς θέλοντας νὰ μεταβῶσιν ἐκ Λονδίνου εἰς τὸ ῥηθὲν μέρος, ὑπάρχουσιν ἄπειροι καὶ ποικίλοι τρόποι μεταβάσεως.

Ἐκλέγετε ὅποιονδῆποτε εὐαρεστεῖσθε καὶ ἀναχωρεῖτε· ἡ ὁδὸς δι' ἧς θέλετε διέλθῃ δὲν εἶναι ὡς ἡ τοῦ Πειραιῶς ἢ τῶν περὶ τῶν Ἀθηνῶν χωρίων, ἀνώμαλος, αὐχμηρὰ, κονιορτοῦ ἐβρύουσα. Εἶναι ὁδὸς λεία, καταπεπασμένη δι' ἄμμου ὡς ἀτροπὸς κήπου τινος, ἀνευ πετραδίων ἢ αὐλάκων ἀμάξης, ἐφ' ἧς τὰ ὀχήματα πετῶσιν ἀνευ κλονισμοῦ ἢ τιναγμοῦ, περικυκλουμένη ὑπὸ χλοερᾶς, πυκνῆς, ζωερᾶς πρασσινάδος τῶν δένδρων τῶν κήπων καὶ ἐξοχῶν αἵτινες παρκετείνονται ἐκατέρωθεν αὐτῆς.

Σᾶς εἶναι εὐχολαν τότε νὰ παρατηρήσῃτε τὴν περὶ τὰς ἀμάξας καὶ τοὺς ἵππους ιδιότροπον ἀγγλικὴν πολυτέλειαν. Οἱ ἐποχοῦμενοι ἐπὶ τῶν ἀτμαμαζῶν καὶ τῶν παντοφορέων προτιμῶσι νὰ κάθονται ἐπὶ τῶν στεγῶν αὐτῶν καὶ ὄχι ἐντὸς, καὶ ἐλέπετε τοιοῦτοτρόπως κολοσσαίας ἀμάξας καὶ ὑπερμεγέθη ταχυδρομεῖα κενὰ ἔσωθεν καὶ πλήρη κόσμου ἐπὶ τῆς ὑπερτερίας (imperiale).

Ἡ ἀμέτρητος αὕτη πληθὺς τῶν ἵππων πολυτελέστατα συσκευαζομένων καὶ τῶν ἀμαζῶν ἐχρωματισμένων διὰ ζωερῶν χροῶν, κυτρίνης, ἐρυθρᾶς, λευκῆς καὶ κεκαλυμμένων ὑπὸ ἐπιγραφῶν καὶ χρυσῶν γραμμάτων ἀποτελοῦσι ζωγραφικὴν καὶ εὐθυμον θέαν.

Πρόσθετε εἰς ταῦτα καὶ τινὰς αὐλοὺς καὶ σάλπιγγας αὐλιζούσας ἐκ διαλεμμάτων, πέπλους (βέλα) γαζίνους (de gaze) λευκοὺς καὶ κυανοὺς φερομένους σοβαρῶς ἐπὶ τῶν σκιαδίων των ὑπὸ σημαντικῶν Ἀγγλων, ἐνδεδυμένων μέλανα ἐπεινδύτην (habit), καὶ θέλεις λάβει ἰδέαν πλήρη τοῦ περιέργου καὶ ἀξιοθεάτου τούτου θεάματος.

Οἱ ταξιδιωταὶ σταματῶσιν κατὰ πᾶσαν στιγμὴν ἔμπροσθεν καφφρινεῖου τινος ἢ ξενοδοχείου διὰ νὰ

δώσωσιν ὀλίγην ἀναψυχὴν εἰς τοὺς ἵππους, αὐτοὶ δὲ διὰ νὰ φάγωσι καὶ πῖωσιν. Οἱ Ἀγγλοὶ ἀγαπῶσι ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔθνος τὰς δύο ταύτας ἐργασίας τῆς ζῶης.

Τὸ Ἀσκὸτ ἀπέχει τοῦ Λονδίνου εἰκοσιπέντε περίπου μίλλια καὶ καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν ὁδὸν ἀπαντῶνται χωρία, ἐξοχαί, ἀγροκήπια, ξενοδοχεῖα, καφφρενεῖα, πλήρη δενδράνων καὶ ἀνθῶν.

Ἄλλ' ἰδοὺ τέλος καὶ τὸ ἵπποδρομῖον (urf). Κατὰ μᾶκρος τοῦ σταδίου ἐγείρονται τὰ θεωρεῖα τῆς βασιλίσσης καὶ τῶν εὐγενῶν, μετὰ ταῦτα πλήθος ἄπειρον παραπηγμάτων φερόντων γιγαντιαίας ἐπιγραφάς, τὰ ὀχήματα ἀπὲξευγμένα εἶναι παρατεταγμένα κατὰ σειρὰν, καὶ πάντες ἴστανται ὄρθιοι ἐπὶ τῆς ὑπερτερίας αὐτῶν διακρίνονται δὲ αἱ κυφαὶ διὰ τῶν λαμπρῶν καὶ ποικιλοχρῶν στολῶν των. Αἱ ἄμαξαι τῆς βασιλίσσης ὀδηγοῦνται ὑπὸ κοπελιῶν (jockeys) ἐνδεδυμένων ἐρυθρᾶς καὶ χρυσᾶς βέστας, περιελάνουσιν ἐπὶ τοῦ ἵπποδρομίου πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ κραυγάζοντες: Οὐρα!

Δίδεται τὸ σημεῖον τοῦ ἀγῶνος· οἱ ἵπποι ἀναχωροῦσιν ὡκίς ὡς βέλη ὑπὸ ῥωμαλαίου ῥιφθέντα ἐραχίνους. Ἐκ τῆς ταχύτητός των ἵπποι καὶ ἀναβᾶται δὲν διακρίνονται, καὶ μόνον συριγμός τις καὶ ποδόκτυπος συνεχὴς ἀκούεται, καὶ ἡ ἐροντὴ τῶν Οὐρα τοῦ πλήθους, ἅτινα φαίνονται δίδοντα πτέρυγας εἰς τοὺς ἵππους. Τέλος ἐνίκησεν εἰς τῶν ἵππων. Τὸ πλήθος χαιρετᾷ τὸν Ὀλυμπιονίκην διὰ νέων βροντῶν Οὐρα· οὗτος δὲ φέρεται ἐνώπιον τοῦ θεωρείου τῆς βασιλίσσης, ἥτις, κλίνουσα τὸ ῥοδόχρουν σκιαδίον της, τιμᾷ δι' ἐνὸς βλέμματος τὸ εὐγενὲς ζῶον, τὸ ὠκύπουν καὶ θυμοειδὲς, καὶ ποιῆσαν ἄλλους μὲν νὰ κερδίσωσι πολλὰς λιρῶν στερλινῶν ἑκατοντάδας, ἄλλους δὲ νὰ χάσωσι.

Μεταξὺ τῶν δύο ἀγῶνων οἱ θεαταὶ τρώγουσι καὶ πίνουσι. Τράπεζαι ὑπάρχουσιν ἐστρωμέναι ἐπὶ τῶν στεγῶν ὅλων τῶν ὀχημάτων. Ἀλλ' ἀρχίζει νέος ἀγὼν, καὶ πᾶν τοῦτον, καὶ ἕκαστος προσηλῶται καρδιοκτυπῶν νὰ ἴδῃ τὴν ἐκβασίν τῆς νέας πάλης. Μετὰ τὴν νίκην δὲ ἑκάστου ἵππου νέφρη περιστέρων ὑψοῦνται εἰς τὸν ἀέρα, στελλομένων νὰ φέρωσιν εἰς ὅλας τῆς Ἀγγλίας τὰς πόλεις τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἵπποδρομίας.

Τελειώσαντος δὲ τοῦ θεάματος, τὴν τετάρτην περίπου ὥραν μ. μ., οὗτος ὅλος ὁ ὅμιλος τῶν ὀχημάτων, τῶν ἀμαζῶν, τῶν παντοφορέων ὁρμῶσι πρὸς τὸ Λονδίνον εἰς χαροποιὰν τινα σύγχυσιν, ἥτις βεβαίως ἤθελεν εἶσθαι ἐπικίνδυνος ἐὰν οἱ ἡνίοχοι δὲν ἀνέπτυσσαν τόσῃ περισσοτέραν φρόνησιν, ὅσῃ περισσύτερον κατέχονται ὑπὸ μέθης.

Ἰπσεχέθη ἡ Εὐτέρπη ὅτι τὰ Ἔργα καὶ αἱ ἡμέραι ἐμελλον νὰ πραγματεύωνται πλείονα ἤθη καὶ πράγματα Ἑλληνικά. Τολμηρὰ ὑπόσχεται, καθόσον ἀφορᾷ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον τῆς Ἑλλάδος! Πολιτικῶς ἡμεμεῖ, κοινωνικῶς δὲ οὐδὲν ἀξιοσημείωτον παρέχει, κατὰ τὴν παρούσαν μάλιστα ὥραν τοῦ χρόνου, ὅτε πᾶσα κοινὴν παραλῦει καὶ διαλύεται. Ἄν ζητήσετε κατὰ τὰς θελκτικὰς ἀττικὰς νύκτας, πρὸς τὴν μαγευτικὴν λάμψιν τῆς σελήνης, ἥτις προβαίνουσα καθ' ἐσπέρας ἀπὸ τὰς κο-

ρυφάς τοῦ Ἰμητοῦ ἱλαρύνει τὸν Ἀθηναῖκὸν ὀρίζοντα δι' ἱλαρότητος ἀπάτου καὶ οἰονεῖ μειδιᾷ ἐρωτικῶς πρὸς τὴν ἀρχαίαν ταύτην καὶ ἔνδοξον πόλιν, ἀνζητεῖτε, λέγω, Ἀθιδας γυναῖκας, τὴν αὔραν καὶ τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς ἀναπνεύσας, μόλις δύο ἢ τρεῖς θέλετε εὑρεῖ, καὶ ταύτας ὄχι ἐκ τῶν θελκτικωτέρων. Τοσοῦτον ἐρημοῦται τὸ θέρος ἢ πόλις τοῦ Περικλέους καὶ τῆς Ἀσπασίας! πρὸ τῆς δεκάτης ὥρας σχεδὸν τῆς νυκτὸς ἡ σελήνη φωτίζει ἐρήμους τοὺς περιπάτους, τὰς παιδιάδας, τοὺς λόφους καὶ μόνον μὲ τὰς σκιὰς ἴσως τῶν παρλθόντων αἰώνων παίζουσιν αἱ ἀκτίνες αὐτῆς καὶ οἱ ζέφυροι τῆς νυκτὸς εἰς τοὺς κήπους τοῦ Ἀκαδήμου, ἐπὶ τῶν λόφων τῆς Πνυκὸς καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ Παρθενῶνος! . . .

Ἄν ὅμως προχωρήσετε ὀλίγον τι πρὸς βορρᾶν ἢ καπαθῆτε πρὸς μεσημβρίαν, εἰς Κηρησιᾶν ἢ Πειραιᾶ, θέλετε εὑρεῖ ἐκεῖ μέρος τῆς ζωῆς ἥτις ἐξέλιπε τῶν Ἀθηνῶν. Περὶ τῆς Κηρησιᾶς θέλω σᾶς ὁμιλήσει προσεχῶς, περὶ δὲ Πειραιῶς ὀλίγα τινὰ ἔχω νὰ σᾶς εἴπω. Ὁ Πειραιεύς εἶναι καὶ ἐφέτος ὁ αὐτὸς ὡς καὶ πέρυσιν, χάρις εἰς τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ λουτρά αὐτῆς. Ὁ γαλήνιος δὲ οὗτος ὅρμος πληροῦται ἐκάστης κυριακῆς ἐσπέραν ὑπὸ ἱκανοῦ κόσμου, μεταξὺ τοῦ ὁποῦοι δύνασθε νὰ διακρίνητε καὶ ἐρασμίας τινὰς ναϊάδας τὴν ὄρασίν σας ὁμοῦ μὲ τὸ κυανοῦν τῆς παραλίας κύμα τερπούσας. Κ' ἐγὼ μίαν ἡμέραν εὐρέθην εἰς Μουνυχίαν, περιδιαβάσας χάριν, ἀλλ' ἦν ἔρημον τὸ μέρος καὶ εἶδον μόνον ἱππία τινα τρέχοντα πέραν τῶν λόφων τοῦ ἀκροτηρίου . . . Τίς ἦν; ποῦ ἐπήγαυε; δὲν ἐδυνάμην νὰ ἀνακαλύψω. . . . Εἶχεν ὅμως μυσιρυθῶδες τι δι' ἐμὲ ἢ θεᾶ αὐτῇ, ὅτε μάλιστα κύψας, εὗρον μικρὸν χάρτιον καὶ ἐπ' αὐτοῦ γεγραμμένους τοὺς ἐξῆς στίχους:

Ἔρωσ ἦτον τὰ πάντα· τὸ κύμα
Οὐρανοὶ καὶ ἡ αὔρα κ' οἱ λόγγοι,
Τῆς φωνῆς τῆς οἱ ἄφατοι φθόγγοι,
Καὶ ὁ μέλας γλυκὺς ὀφθαλμός·
Ἦτον ἔρωσ τὸ κοῦφόν τῆς βῆμα,
Καὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ ὁ παλμός!

Εἰς τὸ σπήλαιον μέσα τὴν εἶδα
Νηρηίδα λευκὰ ἐνδυμένην,
Μαγικὰ πρὸς τὴν ἄμμον γερμένην
Τῆς θαλάσσης ἐδόκει θεός,
Κι' ἀνεφλέχθη μὲ νέαν ἐλπίδα
Νέος ἔρωσ θερμός.

Καὶ ὁ φλοῖσθος, κ' ἐκεῖνος ἀκόμα
Ὅλως ἔρωσ εἰς τοὺς πόδας τῆς τρέχει,
Καὶ τὴν ἄμμον σιγὰ ἐνφ' ἐρέχει,
Μ' ἁρμονίαν κ' αὐτὸς τὴν ὑμνεῖ,
Γλυκερὰν λέξιν ἐκείνης τὸ στόμα
Θὰ τὸν εἶπει φρονεῖ.

Πλὴν ἀπάτη, καὶ πάλιν ἀπάτη!
Ὅσον πάθος τὸ βλέμμα τῆς στέφει
Πάγος πόσον τὸ στήθός τῆς τρέφει,
Ποῦ παλμός δὲν ταράσσει ποτέ . . .
Συμπαθὲς ἕνα δάχρυ τὸ 'μάτι
Δὲν ὑγραίνει ποτέ!

Ἀφροδίτης λοιπὸν εἰκὼν μόνον,
Ψυχῆς, ἀνεῦ καὶ ἀνεῦ καρδίας·
Καὶ ἐλπίδος χωρὶς τὰς λατρείας
Πρὸς ἐκείνην ἐκφράζει κ' αὐτός!
Πλὴν ἐκφράζει τοῦ στήθους τὸν πόνον
Εἰς βαθὺς στεναγμός.

Εἰς τοὺς στίχους τούτους, θεθαίως, ὑπαφαίνεται ἔρωσ, ἔρωσ! ἀλλὰ καὶ ἀπάτη συγχρόνως! Ἰπάρχουσι λοιπὸν πάντοτε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ψυχὰι ἐρώσαι! ἐν Ἑλλάδι τουλάχιστον τὸ τοιοῦτον εἶναι σπάνιον, καὶ τοῦτου ἕνεκα ἄξιον νὰ μνημονευθῇ. Ὁ Ἕλληνας καὶ ἡ Ἕλληνίς δὲν ὀύουσι σήμερον εἰς τοῦ ἔρωτος τὸν βωμόν. Μείζονα θέλγητρα δι' αὐτοὺς ἔχει ὁ ἀκήρατος βωμὸς τοῦ Ἱμεναίου καὶ δι' αὐτὸ καθεκάστην συνεχεῖς ἀνάπτουσιν αἱ λαμπάδες αὐτοῦ, ὡς εἶδομεν ἐσχάτως μεταξὺ τῶν σημαντικωτέρων οἰκογενειῶν. Ὁ καλὸς πολίτης δὲν χαίρει ἐπὶ τούτῳ; Ὁ γάμος εἶναι ἐνδειξὶς τῆς καλῆς καταστάσεως καὶ τῆς προόδου τῶν κοινωνιῶν.

Εἴπομεν, ὅτι ὀλίγα μὲν παρουσιάζει πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ἀντικείμενα ἡ φίλη Ἑλλάς, ἀλλ' οὐχ οὕτω καὶ διανοητικῶς. Ἄν στερώμεθα τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἔχουμεν τὴν βελτίστην πασῶν κινήσιν καὶ ζωὴν, τὴν διανοητικὴν. Τὸν παρελθόντα μῆνα εἶχαμεν τὰς ἀξιοσημεσιώτους τελετὰς τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Πανεπιστημίου· κατὰ δὲ τὸν ἐνεστῶτα μῆνα ἐγένοντο ἐξετάσεις εἰς τὰ διάφορα τῶν Ἀθηνῶν ἐκπαιδευτήρια, ὅπου δὲν ἀπῆλθωσι νὰ παρευρεθῇ καὶ ὁ Σεπτὸς ἡμῶν βασιλεὺς, ἐνθαρρύνων οὕτω, διὰ τῆς παρουσίας του, καὶ ὑπεκκινῶν τὸν πρὸς τὴν παιδείαν ὄργανισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας.

Εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας διατηρούμενον σχολεῖον τῶν κορασιῶν, κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων, γενομένην μετὰ πάσης τῆς λαμπρότητος, ὁ χορὸς τῶν κορασιῶν, οἰονεῖ χορὸς ἀγγέλων, ἔψαλε διὰ τῶν ἀνθηρῶν φωνῶν του ἀφελῇ καὶ θελκτικὸν πρὸς τὸν Βασιλέα ὕμνον· ἦν δὲ συγκινητικὴ ἡ ἀνάμνησις τῶν ἀθῶν αὐτῶν καρδιῶν ὑπὲρ τῆς ἀποῦσης Βασιλίσσης. Ὁμοίᾳζε πόθον ὀρφανῶν, ἐκπεμπόμενον ἐνθέρμως ὑπὲρ τῆς μητρὸς τῶν. Ἰδοὺ δὲ ὁ ὕμνος:

ΥΜΝΟΣ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ
Εἰς ΒΑΣΙΛΕΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΝ.

« Ζητοῦμεν μάτην σήμερον
Τὸ ἱλαρὸν καὶ ἡμερον

Τῆς Βασιλίσσης νεῦμα
Πρὸς ἄλλας χώρας, χαίρεται
Ἡ Ἄνασσα, καὶ φέρεται
Μὲ οὐριὸν τὸ πνεῦμα.

ὦ! πόσον ἐλυπήθημεν,
Διότι ἐστερήθημεν
Σκιᾶς τῆς ζωογόνου,
Καὶ πρὸς καιρὸν ἐμείναμεν
Παντέρημοι, κ' ἐγίναμεν
Τὸ λάφυρον τοῦ πόνου.

Πλὴν καὶ μακράν τῆς
Ἐκεῖ εὐχᾶς, ἃς τρέφομεν στρέφομεν
ὑπὲρ τῆς Ἀμαλίας,

Τὰς χεῖρας ἡμῶν αἶρμεν
Πρὸς τὸν Θεὸν καὶ φέρομεν
Σπονδὴν θερμῆς λατρείας.

Τὰς κεφαλὰς ἃς κλίνωμεν,
Μίαν εὐχὴν εὐθύνωμεν
Μὲ πάλλουςαν καρδίαν,
« Δάκρυ χαρᾶς θά κλαύσωμεν
« Ταχὺ ἂν ἀπολαύσωμεν
« Τὴν θείαν Ἀμαλίαν. »

Καὶ ἡ θερμὴ αὕτη εὐχὴ
Ἥτις εἰς εὐχὸς ἀντηγεῖ
Καρδίας Ἑλληνίδων
Εἰς οὐρανούς· αἰθέριος
Ὅθι φθάσει πανημέριος
Πλήρης θερμῶν ἐλπίδων.

Καὶ ἤδη πρὸς σὲ στρέφομεν
Τὰς κεφαλὰς, ἃς στέφομεν
Μετὰ εὐδύμων κρίνων,
Καὶ ὑπὲρ Σου δεόμεθα
Μέλλον εὐρὺ Σ' εὐχόμεθα
Ὡ βασιλεῦ Ἑλλήνων !

Ὁμιλοῦντες δὲ περὶ Ἑλληνοκορασίων, ὀφείλομεν
ν' ἀναφέρωμεν καὶ περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει,
Ἑλληνικοῦ Παρθεναγωγείου.

Εκεῖ ὅπου διεσώθη καὶ τὰ πρῶτα τοῦ νεωτέρου ἑλ-
ληνικοῦ φωτισμοῦ ζώπουρα ὑπέθαλψεν ἡ ἑλληνικὴ
παιδεία, συντηρεῖται διὰ τῶν προσπαθειῶν φιλογε-
νῶν τιμῶν μεγαλεμπόρων καὶ τῆς γενναίας χρη-
στείας τῆς ὁμοθρήσκου Ῥωσσίας τὸ μουσοτροφεῖον
τοῦτο. Ἡ ἀξιοτίμος αὐτοῦ διευθύντρια πόνους
ἀτρύτους καταβάλλει ἵνα δώσει εἰς τὰ ἐμπειπιστευ-
μένα αὐτῇ τρυφερά κοράσια γενναίαν καὶ ἠθικὴν
ἀγωγὴν. Ἦν ἡ πρώτη μαῖου. Τὸ ἐσπέρας τῆς ἡμέ-
ρας ταύτης τὸ Παρθεναγωγεῖον παρίστατο ἀνθο-
στόλιστον καὶ φωτοδόλον· ἐντὸς δὲ μιᾶς αἰθούσης
αὐτοῦ ὑψοῦτο κομψοτάτη θεατρικὴ σκηνή, ὅπου χα-
ριτόδωρα κοράσια παρέστησαν τὴν περιώνυμον
τραγωδίαν τοῦ Ῥακίνα « Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι. »

Ἦσαν δὲ αἱ χαρίεσσαι ὑποκρίτραι αἱ ἑξῆς.
Ἰφιγένεια ἡ Κυρία Χαρίκλεια Ι. Ψυχάρη.
Ἀχιλλεύς « Ἀσπασία Α. Φωτιάδου.
Κλυταίμνηστρα « Ῥαλοῦ Α. Κοψιδᾶ.
Ἀγαμέμνων « Πουλχερία Δ. Δημητρακοπούλου.
Ὀδυσσεύς « Καλυψὼ Κ. Βούρου.
Ἐριφύλη, « Ἐριφύλη Π. Καλζοκορέση.
Δωρίς « Πηνελόπη Ζ. Ζαχάρωφ.
Ἀρκάδιος « Καλλιόπη Δ. Δημητρακοπούλου.
Αἰγίνη « Ἐλένη Ι. Ψυχάρη.
Εὐρυδάτης « Αἰκατερίνη Τζινογλου.

Εἰς τὴν παράστασιν τῶν ἀθῶων καὶ ἐρασμίων
τούτων κορασίων ἐκτὸς τῶν γονέων, παρῆσαν ὁ Κ.
Πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας μετὰ τῆς συζύγου του, ἡ
πριγκιπέσσα Γαλλίτζιν, ὁ πρίγκιψ Χαντσερής καὶ
ὅλοι οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τῆς Ῥωστικῆς Πρε-
σεΐας. Διάρρητα τεμάχια μουσικὰ καὶ χοροὶ ἐξε-
τελέσθησαν πρὶν καὶ μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστά-
σεως καὶ ἐν τῷ μεταξύ. Ἐνθουσιώδεις δὲ χειρο-
κροτήσεις καὶ ζητοκραυγαὶ ὑπεδέχοντο ἐκαστοτὲ τὴν
ἀριστεύουσαν.

Τὸ δὲ ἐσπέρας τῆς 28 μαῖου τὸ κοινὸν τῆς Ζα-
κύνθου παρευρέθη εἰς θέαμά τι οὐχ' ἦττον τοῦ ἀνωτέ-
ρου ἀξιοσημείωτον καὶ σχεδὸν πρωτοφανές. Εἰς τὸ θέ-
ατρον τῆς νήσου ταύτης παρεστάθη μία σκηνὴ τοῦ λυρι-
κοῦ δράματος «Ὁ Μάρκος Βότζαρης» ποιηθέντος ἑλλη-
νιστῇ ὑπὸ τοῦ Κ. Λαγουῖδάρη, τονισθέντος δὲ ὑπὸ τοῦ
ὁμογενοῦς Κ. Φ. Διομενιγίνη. Παρίστα ἡ σκηνὴ αὕτη
τὸν Μάρκον καὶ Κώστα Βότζαρη διαλεγομένους πρὸ
τῆς περιώνυμου συμπλοκῆς, διακοπτομένους δὲ ὑπὸ
τοῦ χοροῦ τῶν πολεμιστῶν καὶ τῆς γυναικὸς τοῦ
ἥρωος. Τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀρχίζει δι' ἐνὸς μέλους
ἀργοῦ (andante) παθητικωτάτου καὶ ἐνθυμίζοντος
τὸν ἑλληνικὸν τῆς μουσικῆς τύπον. Μετὰ ταῦτα
ἔρχεται ἡ μεταξὺ Μάρκου καὶ Κώστα Βότζαρη δι-
φωνία (duo), ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ὁ φθόγγος τῆς
σάλπιγγος ἀναγγέλλει τὴν ἔλευσιν τῶν γενναίων
μαχητῶν, οἵτινες μετὰ τῆς συζύγου τοῦ Μάρκου
καταβαίνουν ἀπὸ τὸν λόφον, ἀναπεπταμένην φέ-
ροντες τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, καὶ ἐνοῦνται μετὰ
τοῦ ἀρχηγοῦ των. Τὸ ἐμβατήριον, λέγουσιν αἱ
ἐφημερίδες τῆς Ζακύνθου, τὸ μέλος τῶν πρωτί-
στων προσώπων, καὶ τὸ ἄσμα τοῦ χοροῦ παριστῶσι
ἐν ὅλῳ τοσοῦτον τέλειον καὶ θελξικάρδιον, ὥστε οἱ
θεαταὶ δι' ἀκρατήτων χειροκροτήσεων καὶ ζητογραυ-
γῶν ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμόν των, ἔχοντες πρὸ
πάντων ὑπ' ὅψιν τοιαύτην ἐθνικὴν σκηνήν! Ὅλοι ἐπῆ-
νεσαν τὴν μουσικὴν ἰδέαν τοῦ Κ. Διομενιγίνη ὡς ὡ-
ραίαν καὶ ὑψηλὴν. Πρώτῳ σχεδὸν φορὰν ὁμογενὴς
ἐπεχείρισε τοιαύτην μουσικὴν σύνθεσιν καὶ μεγίστης
εὐχῆς ἔργον ἦτον ὁ εὐφυὴς οὗτος μελοποιὸς μας νὰ
ἐξακολουθήσῃ τὴν ὡραίαν αὐτοῦ ἀρχήν.

Δὲν ἔχομεν περὶ Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως νὰ εἴ-
πωμεν καὶ τὴν φορὰν ταύτην πολλὰ καλὰ, ἀλλ' ἐν
ἀνάγκῃ νὰ μνημονεύσωμεν, τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐκ
Τουρκίας καθάρσεως εἰς μόνας ἡμέρας τέσσαρας.
Τὸ σπουδαιότερον δὲ πάντων εἶναι ἡ συμφωνηθεῖσα
μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας ταχυδρομικὴ συνθήκη,
κατὰ συνέπειαν τῆς ὁποίας συνιστᾶται ἐν Κωνσταντι-
νουπόλει Ἑλληνικὸν ταχυδρομεῖον, δι' οὗ θέλουν
διευκολυνθῇ αἱ μετὰ τῆς Ῥωσσίας ἐμπορικαὶ ἡμῶν
σχέσεις. Σημαντικὰς δὲ ἄλλας ὠφελείας θέλουσι
χρεωθεῖ οἱ πολῖται καὶ τὸ ἐμπόριον εἰς τὸν Γ. Διευ-
θυντὴν τῶν Ταχυδρομείων Κ. Γ. Σκούφρον, εἰς τὸν
ζῆλον καὶ τὴν ἱκανότητα κυρίως τοῦ ὁποίου ὀφείλεται
ἡ τοσαύτη τελειοποίησις τῆς ταχυδρομικῆς ἡμῶν
ὕπηρεσις, διὰ τῶν εἰσχυριστῶν νέων τροποποιήσεων
εἰς τοὺς πλοῦς τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων, δι'
ὧν τοῦ λοιποῦ θέλομεν συγκοινωνεῖ ἐξάκις μὲν τοῦ
μηνὸς μετὰ τῆς Τεργέστης, τετράκις δὲ μετὰ τῆς
Τουρκίας ἀπάσης, τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας· δις
δὲ μετὰ τῆς Συρίας, Ἀλεξανδρείας κλπ. Μανθάνομεν
ἐπὶ τέλος, ὅτι τὰ διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τούτων τα-
χυδρομικὰ τέλη θέλουν ἐλαττωθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ,
ὥστε πᾶσα μὲν εὐκολία ἤδη εἶναι γενομένη εἰς
τάς μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ συγκοινωνίας τῆς Ἑλλά-
δος, οὐδεμία δὲ φροντίς ἐλήφθη ὑπὸ τῆς Κυβερνή-
σεως ἵνα συζητῇ τοιαύτη καὶ μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν
νήσων καὶ τῶν διαφόρων παραλίων τοῦ Κράτους
πόλεων.

ΓΟΡΓΙΑΣ.